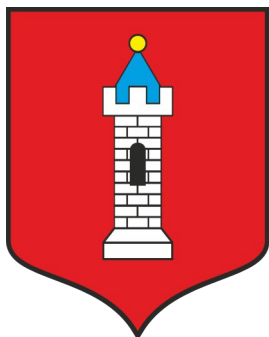

Przewodnik turystyczny
Jednodniowy szlak rowerowy

WIELUŃ

MIASTO

STRONA - MIEJSCE

...

4 - przystanek PKP Wieluń-Miasto

5 - dawna cukrownia

6 - osiedle pracownicze, pomniki przyrody

7 - zajazd Boryna, obwodnica

8 - dawny dworzec kolejowy PKP Wieluń-Dąbrowa,

wieża ciśnień, osiedle pracownicze

9 - kościół pw. św. Wawrzyńca, zabytkowy młyn, mural

10 - dawna stacja kolejowa wąskotorowa

11 - park miejski im. Mieczysława Kałuży, skatepark,

stadion miejski

12 - lasek miejski, pomnik powstańców 1863r.,

ścieżka edukacyjna, ogród botaniczny

13 - rzeźby, zabytkowe domy, targowisko, basen odkryty

14 - kościół pw. św. Barbary, dawny cmentarz żydowski,

ławeczka Kierocińskiej

15 - szpital, Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury i Sportu

16,17 - cmentarz rzymskokatolicki, kobieta kawaler,

pomnik Orłów Polskich, pomnik Katyń, kaplica

18 - osiedle niemieckie, krzyż misyjny, hala sportowa,

mural

19 - stary młyn Amerykanka, kościół pw. św. Stanisława

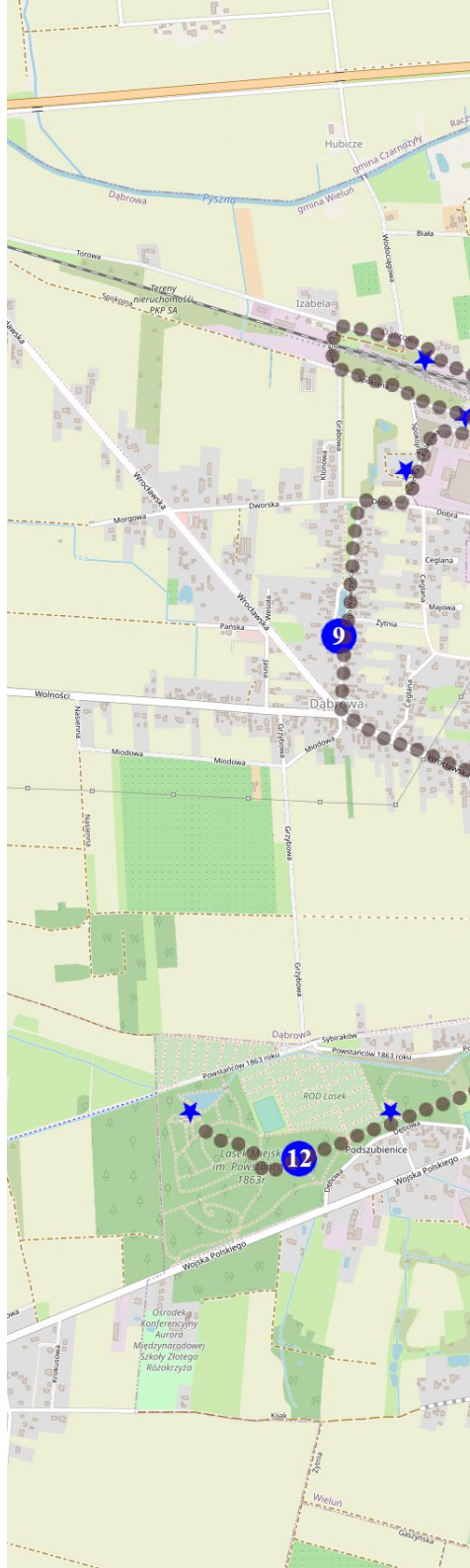
20 - cmentarz ewangelicko-augsburski, boisko "Orlik",

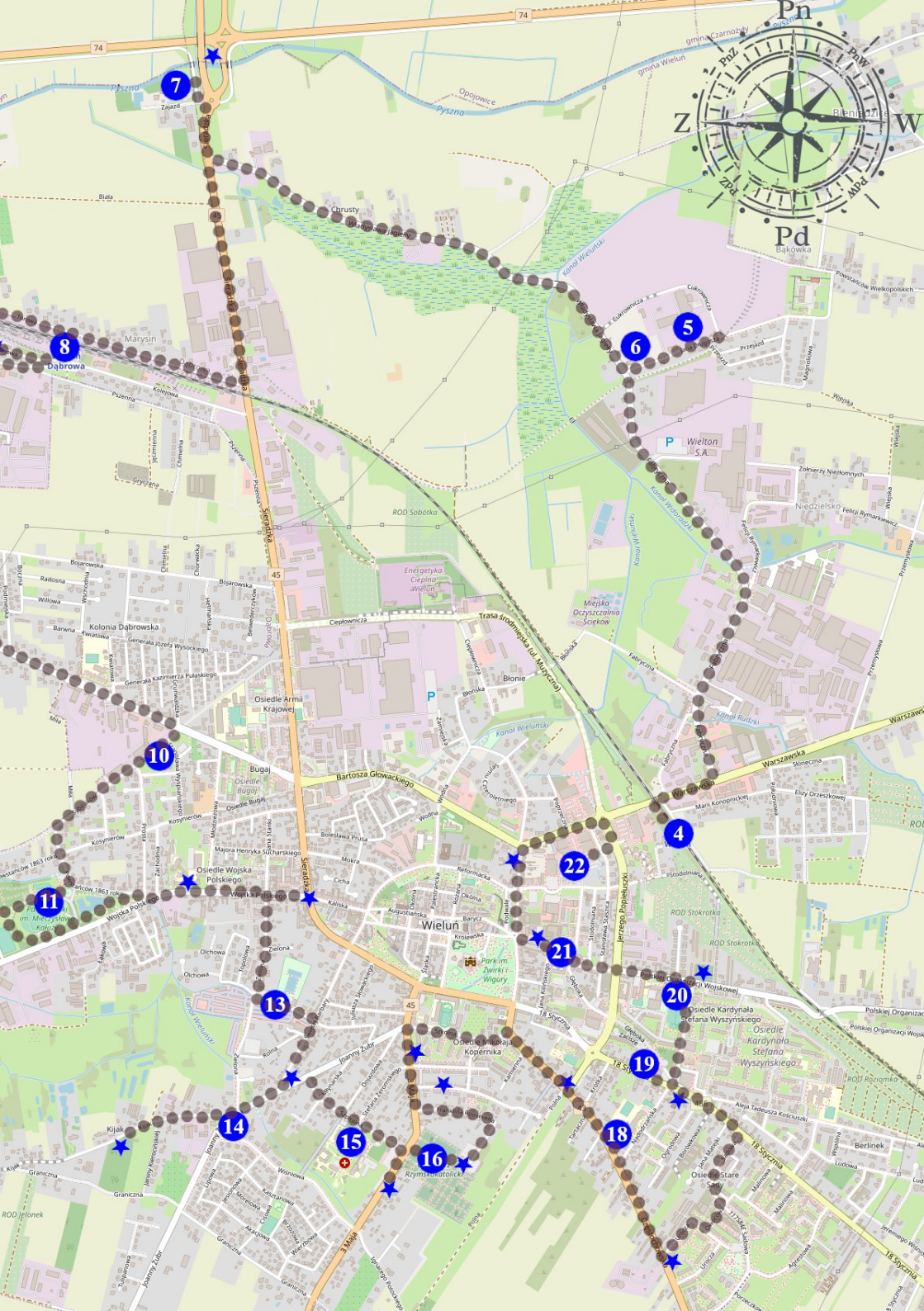
mural, basen kryty

21 - plac Jagielloński, sąd rejonowy, drzewa pamięci,

Cech Rzemiosł Różnych Przedsiębiorców

22 - kaplica adwentystów, dworzec PKS Wieluń

CZAS NA ROWER

Zapraszam do krótkiego przewodnika po najciekawszych miejscach w Wieluniu. Zwiedzając na rowerze, dotrzesz do odległych zakątków miasta z niezwykłymi obiektami historycznymi, architektonicznymi a także przyrodniczymi.

Przewodnik rozpoczyna przystanek kolejowy PKP Wieluń-Miasto a po wykonaniu pętli wokół miasta, kończy dworzec autobusowy PKS.

PRZYSTANEK PKP WIELUŃ-MIASTO

PRZYSTANEK PKP WIELUŃ-MIASTO, położony jest na linii kolejowej nr 181 łączącej Herby Nowe z Oleśnicą w województwie łódzkim. W 2017 roku obsługiwał dziennie od 20 do 49 pasażerów. Ponieważ stacja Wieluń Dąbrowa jest daleko od miasta, lokalne władze dążyły do wybudowania stacji pasażerskiej. 10 marca 1950 roku ustanowiono Społeczny Miejski Komitet Budowy Przystanku Kolejowego, którego celem było zebranie funduszy i skłonienie władz kolejowych do współpracy z władzami miejskimi w celu sfinansowania budowy. Przystanek Wieluń-Miasto powstał w 1952 roku przy obecnej ul. Warszawskiej.

Peron przed kilkoma laty został przebudowany, ze względu na zły stan techniczny. Ma on teraz 0,76 m wysokości i 250m długości z barierkami i udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych, jak pochylnia ułatwiająca dojście, czy płyty prowadzące z wypustkami dla niewidomych. Na zmodernizowanej stacji wznowiono ruch pociągów dnia 15 kwietnia 2019 roku.

DAWNA CUKROWNIA

CUKROWNIA W WIELUNIU powstała w 1910 roku i działała do 2004 r. Z całego ogromnego kompleksu fabrycznego zachowały się nieliczne zabytkowe budynki fabryki, biura, domy pracownicze oraz dom dyrektora. Napis na wysokim na 65 metrów kominie przypomina o dacie pierwszej kampanii cukrowniczej.

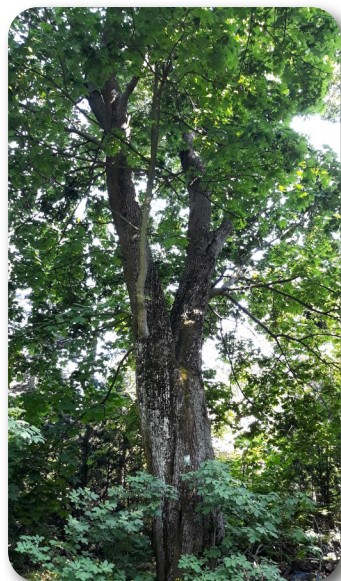
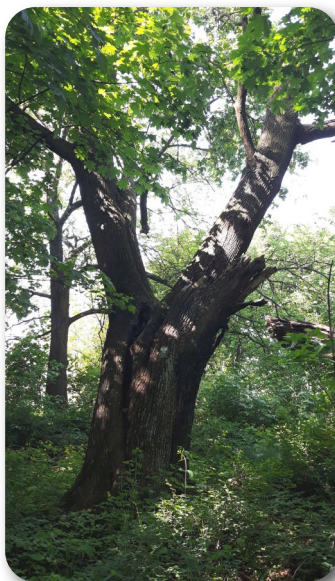
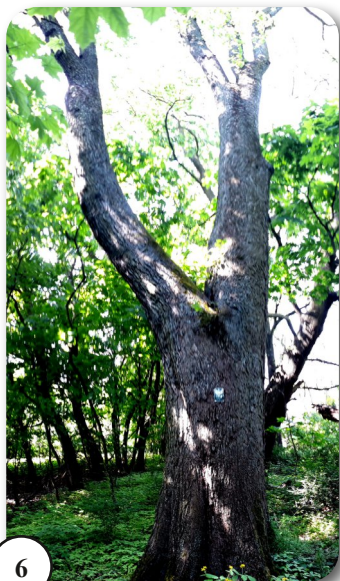
W czasie I wojny światowej do fabryki została wybudowana bocznicą nowo powstałej kolejki wąskotorowej Olesno-Praszka-Wieluń a kilkanaście lat później do cukrowni poprowadzono linię normalnotorową Kalety-Podzamcze, co miało znaczący wpływ na rozwój cukrowni. Działająca przez ponad 90 lat hala produkcyjna, jest obecnie w stanie kompletnej ruiny.

Ze względu na niestabilne podłoże, komin został posadowiony na fundamencie żelbetonowym, pod który wbito ponad 100 bali dębowych. Ciekawostką jest również fakt, że sześć przyzakładowych stawów zostało wykopane przez stacjonujący w Wieluniu 5 Doński Pułk Kozaków a dno i boki wyłożono gliną zwożoną z Krzywierzki i Mokrska.

Wokół fabryki powstało charakterystyczne **OSIEDLE PRACOWNICZE**, zwane przez miejscowych „osadą”. W 1995 roku majątek został przejęty przez Urząd Miejski. Na terenie znajdowały się również świetlica, biblioteka i przedszkole. Większość mieszkańców osiedla obejrzała pierwszą transmisję telewizyjną w świetlicy. Była też izba chorych z dyżurującą pielęgniarką i lekarzem. Pod opieką prywatnego nabywcy odrestaurowano część zabytkowych budynków, zasypano stawy, wycięto część drzew w parku. W tym samym czasie gmina wybudowała odcinek drogi obsługujący teren przemysłowy o nazwie Cukrownicza. Początkowo cukrownia zatrudniała 77 pracowników etatowych (12 umysłowych i 65 fizycznych). W sezonie, w fabryce mogło pracować nawet kilkuset pracowników sezonowych. Pełnoetatowi pracownicy mieszkali w domach przyzakładowych, które władze miasta Wieluń przejęły w 1995 roku. W parku można zobaczyć **POMNIKI PRZYRODY** jak: lipa drobnolistna, buki zwyczajne, cis pospolity oraz klony.

ZAJAZD BORYNA to hotel i restauracja położony od północnej strony Wielunia z dala od zgiełku miasta. Otoczony własną przestrzenią zieleni z miejscem na spotkania i wypady w otoczeniu drzew i własnego stawu. Ciekawy pod względem architektonicznym budynek, zwłaszcza złożona konstrukcja dachu wielospadowego, nadaje mu niepowtarzalny charakter.

OBWODNICA WIELUNIA to nowy odcinek drogi krajowej DK74. Trasa ta omija miasto od północy i łączy dawną trasę nr 8 przy wjeździe w kierunku Wrocławia i Piotrkowa Trybunalskiego. Otwarta 30 marca 2017 roku posiada 3 węzły: Biała, Raczyn i Jodłowiec, dwa ronda jako elementy węzła Raczyn oraz po jednym na węzłach Biała i Jodłowiec. Drodze towarzyszy łącznie 20 obiektów mostowych: wiadukty, przejście dla zwierząt, mosty nad rzeką Pyszną, przejazdy gospodarcze oraz 5 innych obiektów mostowych. Zadaniem obwodnicy w ciągu DK74 jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego z ciasnego centrum Wielunia. Nowy odcinek trasy o długości 13,2 km omija Wieluń od północnej strony.

Linie kolejową Kalety – Podzamcze, prowadząca przez Wieluń i Dąbrowę uruchomiono w 1926 roku. Obecnie we wnętrzach mieści się filia **WIELUŃSKIEGO DOMU KULTURY**. Budynek wzniesiono w formie konstrukcji szkieletowej, zbudowany z cegły i drewna. Organizowane są tu koncerty, wernisaże i spotkania. Podzamcze było stacją graniczną, Niemcy były już za rzeką Prosną. Niemal wszystkie obiekty związane z linią kolejową zbudowane są wg podobnego projektu architektonicznego, nawiązującego do tradycyjnych polskich dworów. Na tym tle zdecydowanie wyróżnia się budynek dworca Wieluń-Dąbrowa.

Zabytkowy obiekt **WIEŻY CIŚNIEŃ**, zbudowany w 1926 roku, jest już wyłączony z eksploatacji. Wysokość wieży ciśnień wynosi około 25 m, na planie ośmioboku, w najwyższej, znacznie obszerniejszej części znajduje się dawny zbiornik wody. Po elektryfikacji linii i zniesieniu ruchu lokomotyw, wieża została wyłączona z eksploatacji. Na wieży zachował się drewniany wskaźnik poziomu wody.

OSIEDLE MIESZKANIOWE dla pracowników i ich rodzin, powstało również w 1926 r. Wszystkie budynki zaprojektowane w tym samym kierunku architektonicznym, kojarzonym z tzw. stylem dworowym, głównie ze względu na czterospadowe dachy kryte dachówką. Dąbrowskie osiedle mieszkaniowe jest jednym z największych kompleksów kolejowych w województwie łódzkim. Do dziś obiekt zachował się w większości w niezmienionym stanie, łącznie z przylegającymi do budynków ogrodami i brukowaną nawierzchnią drogi.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. WAWRZYŃCA , ZABYTKOWY MŁYN, MURAL

KOŚCIÓŁ z końca XIV wieku, zbudowany z kamienia polnego i częściowo ufortyfikowany, jest jednonawowy. Czworoscienna wieża z ceglana nadbudową i dzwonem z XV wieku oraz z gotycką minuskulą. Gotycki kościół zbudowano z kamienia polnego w XIV lub XV wieku, później dobudowano wieżę z cegły. Dziś budynek jest otynkowany. Prostokątną nawę z drewnianym stropem zamyka od wschodu węższy, prostokątny ołtarz ze sklepieniem żebrowym. Zarówno wieża, jak i prezbiterium posiadają oszkarpowania. Nawę od prezbiterium oddziela ostrołukowe sklepienie z XVIII-wiecznym krucyfiksem. Nawa i prezbiterium przykryte są wspólnym dachem dwuspadowym, zakrystia ma dach pulpitowy, a wieża wielopołaciowy rozplaszczony. W ołtarzu głównym znajdują się XVIII-wieczne rzeźby ludowe przedstawiające św. Małgorzatę i św. Mikołaja z Bari. Tabernakulum utrzymane jest w stylu rokokowym, a za ołtarzem głównym klasycystyczny ołtarz z 1794 roku. Wewnątrz znajduje się również wizerunek świętego męczennika z 1736 r. W wieży znajduje się XV-wieczny dzwon ozdobiony gotycką minuskulą. Pomiędzy dworcem a kościołem znajduje się **ZABYTKOWY MŁYN** a przed nim przystanek autobusowy z **MURALEM** wewnątrz.

DAWNA STACJA KOLEJOWA WĄSKOTOROWA

Wieluńska Kolej Dojazdowa – to **KOLEJKA WĄSKOTOROWA** o rozstawie szyn 750 mm. 13 listopada 1896 roku otwarto linię 18-kilometrową linię na trasie Olesno – Gorzów Śląski. W 1899 r. zdecydowano o przedłużeniu linii do wsi Zawisna koło Praszki, przy granicy z zaborem rosyjskim. Podczas I wojny światowej władze niemieckie zdecydowały o przedłużeniu i rozgałęzieniu linii do Sieradza i Radomska, ale prace przeprowadzono tylko do Niedzielisk i Lisowic. W 1917 roku Wieluńska Kolej Dojazdowa miała prawie 82 km długości. Po zajęciu części terytorium przez władze polskie ruch został utrzymany, ale zlikwidowano odgałęzienie do Lisowic, a w 1926 r. uruchomiono odgałęzienie linii Kalety – Wieruszów do normalnotorowej stacji Wieluń. Ze względów ekonomicznych od lat 60-tych rozważano zaprzestanie eksploatacji linii, a plan ten zrealizowano w 1987 r. 31 sierpnia 1987 roku ostatni pociąg osobowy wyjechał z Wielunia do Praszki w grudniu 1988 roku, podjęto decyzję o likwidacji wieluńskiej kolejki wąskotorowej. Linia Zawisna – Olesno została zlikwidowana w 1994 roku, a samo torowisko zostało rozebrane lub rozkradzione do 2009 r. Lokomotywy parowe były w użyciu przez ponad 70 lat. Pozostałością po ciuchei jest budynek wieluńskiego dworca i zabytkowy tabor wystawiony w Praszce, gdzie można podziwiać odrestaurowaną **LOKOMOTYWĘ** Px48-1770 wraz z wagonem. O dawnej kolei przypominają również **TABLICE** informacyjne na szlaku turystycznym wzdłuż kolejki wąskotorowej. Znajdują się na nich między innymi opisy i zdjęcia m.in. kolekcji Muzeum Ziemi Wieluńskiej.

PARK MIEJSKI IM. MIECZYŚŁAWA KAŁUŻY , SKATEPARK, STADION MIEJSKI

Jednym z najczęściej odwiedzanych miejsc w Wieluniu w ciepłe i słoneczne dni jest **PARK** im. majora pilota Mieczysława Kałuży. Zajmuje obszar ponad 3,5 hektara pomiędzy ulicami Wojska Polskiego i Powstańców 1863 roku. Cmentarz wieluński jest miejscem spoczynku patrona parku, odznaczanego za szczególne męstwo w ważnych misjach bojowych w trakcie II wojny światowej. Wielkim atutem parku miejskiego jest staw z łabędziami i kaczkami, na terenie parku znajdują się również **STADION WOSIR** i **SKATEPARK** z placem do ćwiczeń, ścianką wspinaczkową oraz pobliskim stołem do tenisa i szachów, w sąsiedztwie z dawnym amfiteatrem i ogródkami działkowymi.

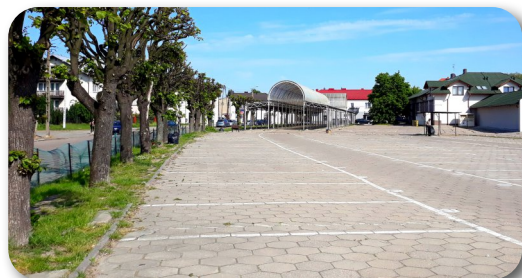

LASEK MIEJSKI do lat 20. XX w. był wysypiskiem śmieci, w czasie powstania styczniowego stała tam szubienica i były dokonywane wyroki śmierci na powstańcach, następnie został uporządkowany i zalesiony. Głównym założeniem parku była aleja spacerowa z 70-letnimi modrzewiami. W latach dwudziestych XX wieku posadzono głównie modrzew, sosnę, świerki i dąb. Całkowita powierzchnia parku wynosi 37,76 ha. W miejscu egzekucji powstańców styczniowych wzniesiono niewielki **POMNIK** z piaskowca. Obok niego umieszczona jest również tablica pamięci. W latach 1998-2000 ogrodzono 10 hektarowy laszek miejski i utworzono **OGRÓD BOTANICZNY**. Są to świerki, sosny, brzozy, dęby i olchy posadzone w latach 20 XX wieku. Poza funkcją rekreacyjną, ogród pełni również funkcje edukacyjne, m.in. mogą się tu odbywać zajęcia dla uczniów z wieluńskich szkół. Służą temu zaprojektowane **ŚCIEŻKI DYDAKTYCZNE I EKSPOZYCJE**. Przez laszek miejski przebiega szlak turystyczny Śladem Wieluńskiej Kolejki Wąskotorowej. Dla miłośników turystyki rowerowej, pieszej, konnej i rolkowej przygotowano ponad 4 km tras na terenie gminy Wieluń. Wzdłuż trasy znajdują się tablice z historią i archiwalnymi zdjęciami kolejki.

Stara i **ZABYTKOWA ZABUDOWA** Wielunia wciąż wykazuje swoje walory użytkowe. Ciekawym przykładem jest budynek przy ulicy Sieradzkiej, w którym mieści się apteka. Budynek z początku XX wieku to typowa wielopiętrowa kamienica czynszowa, która przetrwała zniszczenia II wojny światowej. Podobnie jak w przypadku podobnych lokali, parter pełni funkcje usługowe. **RYNEK** na ulicy Broniewskiego to miejsce handlowe znane wielu mieszkańcom. Cały teren przeznaczony pod handel jest utwardzony. Wieluński rynek miejski czynny jest w każdy wtorek i piątek od 5:00 do 16:00 oraz w każdy poniedziałek od 6:00 do 9:00 i sprzedaje zwierzęta gospodarskie, takie jak króliki, prosięta i drób. Do pobliskiego obiektu **BASENU ODKRYTEGO** należą: basen sportowy, pływalnia szkolna, brodzik dla dzieci, punkt gastronomiczny oraz boiska do siatkówki plażowej. Odkryty basen czynny jest w sezonie letnim oraz w słoneczne dni od 10 do 18. Użytkownikami obiektów są przede wszystkim osoby fizyczne. Po drodze można podziwiać **FIGURY Z DREWNA** przed szkołą ZS nr 1.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. BARBARY, stary kościół cmentarny zbudowany w 1521 r. z drewna modrzewiowego, które pierwotnie znajdował się poza miastem, miał chronić przed zarazą. W XIX wieku przebudowano nawę główną na murowaną, a drewniane prezbiterium otrzymało wieloboczną konstrukcję zrębową. W latach siedemdziesiątych XX wieku kościół gruntownie odrestaurowano, w murowanych ścianach wykonano pseudogotyckie otwory okienne, a wejścia zamknięto ostrołukami. Kościół wyposażony jest w trzy renesansowe ołtarze, barokowe i późnobarokowe rzeźby świętych, gotycki krucyfiks oraz obrazy z XVII i XVIII wieku. W 2000 roku abp Stanisław Nowak wyniósł świątynię do rangi parafii pod wezwaniem św. Barbary Dziewicy i Męczennicy. Rok później poświęcono fundamenty nowego murowanego kościoła przylegającego do zabytkowego kościoła.

Nieco dalej znajduje się **CMENTARZ ŻYDOWSKI**, założony około 1850 roku. Ostatni zanotowany pochówek miał miejsce w 1940 roku. W czasie okupacji hitlerowskiej odbywały się tu masowe egzekucje Polaków i Żydów. Naziści zlikwidowali cmentarz, a macewy posłużyły do budowy dróg i basenu kąpielowego. Nie zachował się ani jeden nagrobek. Po wojnie założono las, a w latach 80. wzniesiono pamiątkowy obelisk z tablicą upamiętniającą Żydów zamordowanych przez Niemców w czasie II wojny światowej.

Niedaleko kościoła, w stronę centrum, postawiona została **"ŁAWECZKA KIEROCIŃSKIEJ"**, upamiętniająca karmelitankę Teresę Janinę Kierocińską, współzałożycielkę Zgromadzenia Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus, odznaczonej medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Pierwsza wzmianka o **SZPITALU** w Wieluniu pochodzi z dokumentu arcybiskupa gnieźnieńskiego z 25 kwietnia 1380 r. W tamtym czasie szpital rozumiany był raczej jako dom dla sierot, osób biednych, niedołączonych i chorych bez opieki, a nie zakład leczniczy. Domy te były zarządzane przez instytucje kościelne. Na przestrzeni wieków domy te ulegały różnym zmianom i przetrwały do XIX wieku. W 1984 roku do głównego budynku szpitala dobudowano pawilon, w którym obecnie mieszczą się biura administracyjne szpitala, oddział ratunkowy z izbą przyjęć oraz stacją dializ. 8 sierpnia 1991 roku mieszkańcy Wielunia otrzymali smutną wiadomość, zmarł dr Zygmunt Patryn. W 1992 roku, w hołdzie wielkiemu człowiekowi i wieloletniemu dyrektorowi szpitala, pracownicy szpitala ufundowali tablicę pamiątkową, umieszczoną w holu na parterze głównego budynku. 11 marca 1993 r. szpitalowi nadano imię Zygmunta Patryna. Najnowsza historia SP ZOZ obejmuje budowę nowego oddziału ratunkowego, uruchomienie kardiologii inwazyjnej przez prywatny podmiot oraz zakup nowoczesnego rezonansu magnetycznego.

Tuż obok znajduje się **POWIATOWY MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY I SPORTU** w Wieluniu, który istnieje od 1 września 2015 roku. Powstał z połączenia Młodzieżowego Domu Kultury i Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego. Młodzieżowy Dom Kultury powstał w 1971 roku, wcześniej budynek należał do Związku Harcerstwa Polskiego, a w 1956 roku został rozbudowany i dostosowany do potrzeb dzieci i młodzieży.

CMENTARZ RZYMSKOKATOLICKI, KOBIETA KAWALER

Najbardziej majestatyczny cmentarz w Wieluniu to niewątpliwie **CMENTARZ RZYMSKOKATOLICKI** z XVIII wieku. Na terenie cmentarza znajduje się wiele zabytkowych nagrobków, wzbudzając podziw swoim stylem. Cmentarz jest także miejscem spoczynku żołnierzy poległych podczas wojny obronnej w 1939 roku wchodzących w skład 28. i 30. Dywizji Piechoty Armii Łódź i innych oddziałów poległych na ziemi wieluńskiej. Została pochowana na cmentarzu **JOANNA ŻUBR**, sierżant Armii Księstwa Warszawskiego, uczestniczka wojen napoleońskich, pierwsza kobieta odznaczona krzyżem Virtuti Militari, pierwsza kobieta sierżant w wojsku polskim.

POMNIK ORLĄT POLSKICH , POMNIK KATYŃ , KAPLICA

Pod koniec ubiegłego wieku na cmentarzu wybudowano **KOŚCIÓŁ MIŁOSIERDZIA BOŻEGO**, który obecnie pełni funkcję kaplicy. Znajdujący się na cmentarzu **POMNIK ORLĄT POLSKICH** został wzniesiony w 1924 r. jednak w 1940 r. został zniszczony przez nazistów. Odrestaurowano go dopiero w 1957 r., dzięki odwadze harcerzy zachowały się oryginalne tablice z okresu międzywojennego. Oprócz grobów wojskowych na cmentarzu znajdują się liczne nagrobki zasłużonych rodzin wieluńskich polityków, powstańców i innych wybitnych mieszkańców Wielunia, a także symboliczny pomnik ku czci **OFIAR KATYŃSKICH**.

OSIEDLE PONIEMIECKIE w Wieluniu wzniesiono w latach 40. XX w. przez niemieckie siły okupacyjne, jest przykładem typowej niemieckiej architektury. Wzdłuż ulic zlokalizowane są wielorodzinne budynki mieszkalne. Nakryte są stromymi dwuspadowymi dachami z czerwonej dachówki. Niektóre połacie dachu posiadają lukarny, które doświetlają poddasze. Domy ustawione są kalenicowo wzdłuż równoległych ulic. Zespół mieszkaniowy posiada ciekawy i zwarty układ przestrzenny, który w połączeniu z formą architektoniczną budynków, nadaje mu kameralny charakter. Za budynkiem ZUS znajduje się duży **MURAL**.

U zbiegu ulic Częstochowskiej i Popiełuszki znajduje się **KRZYŻ MISYJNY** ufundowany przez parafię św. Józefa.

HALA SPORTOWA WOSIR to hala widowiskowo-sportowa, która służy mieszkańcom Wielunia do organizowania imprez sportowych i kulturalnych. Obiekt może pomieścić 609 widzów, z czego 297 na trybunach stałych, a 312 na trybunach rozkładanych. Od 2010 roku w budynku hali działa hotel Maraton. Obiekt ten jest również połączony jest także z budynkiem I Liceum Ogólnokształcącego w Wieluniu. Z hali korzystają m.in. siatkarze klubu Siatkarz Wieluń oraz piłkarze ręczni MKS-u Wieluń.

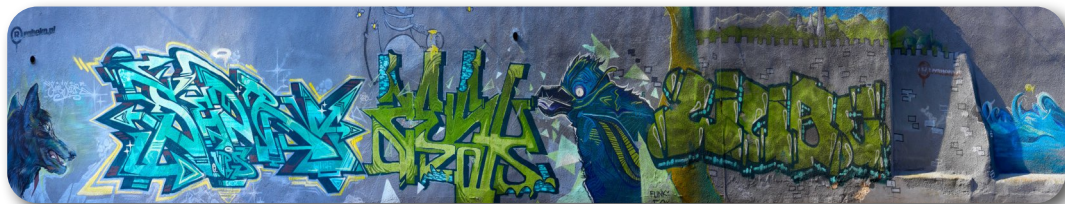
Nieco dalej, na elewacji jednego z budynków, można zobaczyć **MURAL** przedstawiający bombardowanie miasta Wieluń 1 września 1939 roku.

AMERYKANKA, bo tak nazywano dawny młyn zbożowy z początku XX w., jest jednym z wybitnych przykładów zabytków techniki wielunińskiej. Uruchomiony w 1927 roku w Wieluniu parowy młyn zbożowy był w okresie dwudziestolecia międzywojennego jednym z najnowocześniejszych tego typu urządzeń. Do końca XX wieku budynek fabryczny nie zmieniał swojej funkcji. Po tym okresie, aż do 2008 roku, Amerykanka pełniła rolę składu budowlanego. Ściany budynku wykonane są z czerwonej cegły i wapienia. Wynika to z powszechnym występowaniem w regionie taniego kamienia wapiennego, szeroko stosowanego materiału budowlanego. 90-letni młyn Amerykanka został przekształcony w luksusowe apartamenty, a z zewnątrz przekształcony młyn przypomina nowojorskie apartamentowce i typowych dla nich lofty.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. STANISŁAWA BISKUPA MĘCZENNIKA w Wieluniu może nie jest najstarszym w mieście, ale ma bogatą i dobrze udokumentowaną historię. Powstał w wyniku szybkiego rozwoju budownictwa mieszkaniowego w południowo-wschodnim Wieluniu. Kościół został wybudowany w latach 1989-99. Msze odprawiano najpierw w prowizorycznej kaplicy, później w tzw. "kościółce dolnym", a od 25 grudnia 1998 roku w nowym kościele. W maju 1999 roku ks. Arcybiskup Stanisław Nowak dokonał konsekracji kościoła.

CMENTARZ EWANGELICKI w Wieluniu ma prawie 150 lat, jest drugim i obecnie jedynym cmentarzem ewangelicko-augsburskim w Wieluniu. Na cmentarzu znajduje się kilka zabytkowych nagrobków, spoczywa tu między innymi zasłużony pastor Henryk Wendt. Znajduje się tu także symboliczny grób jego córki Elżbiety Wendt, która brała udział w Powstaniu Warszawskim. Bramy cmentarza są zwykle zamknięte z obawy przed dewastacją. Nekropolia ewangelicko - augsburska powstała w 1875 roku, wcześniej cmentarz znajdował się w miejscu, gdzie obecnie znajduje się gmach sądu, jednak został zamknięty w 1873 roku z powodu wybuchu epidemii cholery.

Obok znajduje się boisko sportowe **"ORLIK"** wybudowane na terenie os. Wyszyńskiego, zarządzane przez WOSiR - Wieluński Ośrodek Sportu i Rekreacji. Znajduje się tam boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią, boisko do piłki ręcznej z nawierzchnią tartanową, wspólnie z dwoma pełnowymiarowymi boiskami do koszykówki. Głównymi użytkownikami obiektu są wieluńskie szkoły oraz osoby prywatne. Na elewacji budynku przy wjeździe na parking stadionu znajduje się **MURAL** upamiętniający bramkarza LKS ORION Olewin Macieja Frysiaka.

Przylegająca kryta **PLYWALNIA** składa się z niecki pływackiej o wymiarach 25x12,5 m i głębokości 0,5–1,8 m oraz widowni mogącej pomieścić około 100 osób. W obiekcie znajduje się również sauna oraz punkt gastronomiczny. Na basenie przez cały czas dyżuruje co najmniej dwóch wysokokwalifikowanych ratowników a obiekt czynny jest od września do czerwca.

PLAC JAGIELLOŃSKI, SĄD REJONOWY, DRZEWA PAMIĘCI, CRR1P

22 sierpnia 2022 r. na **PLACU JAGIELLOŃSKIM** uroczystie posadzono dąb upamiętniający wieluńskich Żydów i odsłonięto tablicę pamiątkową. W czasie II wojny światowej w tej części miasta funkcjonowało getto żydowskie. Holokaust zakończył wielowiekową obecność Żydów w Wieluniu. Przed wojną jedną trzecią mieszkańców miasta stanowili Żydzi.

W 1995 roku tutaj wybudowano tu budynek **SĄDU REJONOWEGO**, w budynku mieści się również prokuratura. Na terenie dzisiejszego dziedzińca w pierwszej połowie XIX wieku znajdował się cmentarz ewangelicko-augsburski. Cmentarz został zamknięty w 1873 r. z powodu wybuchu epidemii cholery.

Historycznie miejsce związane było z handlem zwierzętami. Pod koniec XIX wieku odbywał się tu targ koński, a w okresie międzywojennym handlowano bydlęm i trzodą chlewną. W czasie okupacji hitlerowskiej plac nosił nazwę Świński Rynek (Schwein Markt).

Już w XIII wieku, w pierwszym okresie rozwoju rzemiosła, w Wieluniu pojawili się kowale, ślusarze, bednarze i muratorze. Władysław Jagiełło przebywał tu, aby negocjować z Krzyżakami, gdzie Wieluńscy kowale wykuwali miecze na Bitwę pod Grunwaldem. **CECH RZEMIOŚL RÓŻNYCH I PRZEDSIĘBIORCÓW** w Wieluniu jest społeczno-zawodową organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła i przedsiębiorczości, założona w 1954 roku.

ADWENTYŚCI DNIA SIÓDMEGO z Wielunia oficjalnie rozpoczęli swoją działalność w 1972 roku wraz z poświęceniem kaplicy przy ulicy Krakowskie Przedmieście 21. Budynek nabyli Leokadia i Wojciech Krajewscy, którzy sprzedali swoje gospodarstwo rolne we wsi Dębica koło Wielunia i kupili połowę obecnego budynku, drugą połowę zakupił Kościół adwentystów. W latach 90 prowadzili działalność charytatywną na terenie Wielunia i Praszki oraz akcję antynikotynową w Wieluniu. Od 1993 r. parafia podlega diecezji południowej, dawniej należała do diecezji wschodniej.

PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ Wieluń sp. z o.o. - dawny oddział Państwowej Komunikacji Samochodowej z siedzibą w Wieluniu. Od 01 października 1949 roku do 26 lipca 2005 roku funkcjonował jako przedsiębiorstwo państwowe a od 26 lipca 2005 roku został wprowadzony na rynek jako spółka prywatna - PKS Wieluń Sp.z o.o. Dworzec autobusowy otwarty w 1976 roku przy ulicy Niedzielskiej (obecnie Warszawskiej) był jednym z najnowocześniejszych punktów obsługi pasażerów w Polsce. Przed jego budową przy Nowym Rynku działał prowizoryczny dworzec. Budynek przy ulicy Warszawskiej zrównano z ziemią w 2014 roku. W tym samym czasie PKS Wieluń stworzył obok niego mniejszego następcę.

Przewodnik turystyczny
Jednodniowy szlak pieszy

WIELUŃ

STARE MIASTO

Przewodnik turystyczny
Jednodniowy szlak samochodowy

WIELUŃ

POWIAT

ZOLPOZ